

עדכון מדד המחירים לצרכן - 2019 Update of the Consumer Price Index 2019

- סעיפי הצריכה הגדולים ביותר בסל הצריכה הממוצע של משק הבית הם: דיור - 24.1%, תחבורה ותקשורת - 20.3%, מזון (כולל ירקות ופירות) - 17.5%.
- משקלו של סעיף הדיור ירד ל-24.1% בהשוואה ל-25.0% בסל הקודם. עם זאת, משקלו הוא עדיין הגבוה ביותר בסל הצריכה הממוצע של משק הבית.
- משקל סעיף התחבורה והתקשורת עלה מעט והגיע ל-20.3% בסל החדש (לעומת 19.3% בסל הקודם).
- משקלו של סעיף המזון (כולל ירקות ופירות) עלה אף הוא והגיע ל-17.5% מסל הצריכה החדש של מדד המחירים לצרכן (לעומת 16.7% בסל הקודם).

[לוחות](#)

[לוח 1: משקלי הסעיפים והמצרכים העיקריים ב"מדד המחירים לצרכן", החל מינואר 2019.](#)

[לוח 2: המצרכים העיקריים שמחיריהם נרשמים במדד החל בינואר 2019.](#)

מאז עדכון סל המדד בינואר 1999, משקלות המדד מתעדכנים מדי שנתיים. זאת בהתאם לתקנות של ארגון העבודה הבין-לאומי (International Labour Organization) לעריכת מדד המחירים לצרכן, הממליצות לעדכן את סל המדד לעיתים תכופות, כדי להקטין הטיות אפשריות במדד הנובעות משינויים בדפוסי הצריכה של האוכלוסייה.

משקלות תקופת הבסיס של המדד

החל מינואר 2019, משקלות סל המדד מחושבים על סמך נתוני סקר הוצאות משק הבית לשנים 2016-2017 אשר נערכו בתקופות ינואר-דצמבר 2016 וינואר-דצמבר 2017 בקרב כ-9,000 משקי בית בכל שנה. אלה מייצגים את ההוצאות לתצרוכת של כ-2.5 מיליון משקי בית באוכלוסייה. משקלות אלו יחליפו את המשקלות הקודמים שחושבו על סמך סקר הוצאות משק הבית לשנים 2014 ו-2015 (במחירי שנת 2016).

מרישומי ההוצאות על הסעיפים השונים כפי שהם התקבלו ממשקי הבית שהשתתפו במדגם, חושבה ההוצאה החודשית הממוצעת למשק בית למצרכים ולשירותים השונים.

המעבר מהרכב הוצאות משק הבית כפי שנתקבל בסקר, למשקלות של המצרכים והשירותים על כל קבוצותיהם, כפי שהם מתבטאים בסל המדד, נערך בשני שלבים עיקריים:

1. בשלב הראשון נקבעו ההוצאות שבמסגרת המדד. בשלב זה הוצאו מסל המדד סעיפי הוצאה אחדים מן

התצרוכת, בהתאם לנתונים שנתקבלו בסקר הוצאות משק הבית.

בלוח הבא מסוכם המעבר מכלל ההוצאות לתצרוכת, כפי שנמצאו בסקרי הוצאות משק הבית שנערכו בשנים 2016-2017 לסך ההוצאות במסגרת סל המדד.

לוח א - סך הוצאה והוצאות לתצרוכת שבמסגרת המדד

הוצאה למשק בית לחודש בשנים 2016-2017 בש"ח	סוג ההוצאה
19,787	סך ההוצאה
-3,438	פחות: מיסים ישירים*
16,349	סך ההוצאות לתצרוכת
-270	פחות: הוצאות שאינן כלולות במדד, כגון דירה בדמי מפתח, הוצאות על הימורים ותרומות
16,079	סך ההוצאות במסגרת סל המדד
16,204 ש"ח	סך ההוצאות במחירי 2018

* מיסים ישירים: מס הכנסה, ביטוח לאומי וביטוח בריאות.

2. בשלב השני הותאמו ההוצאות מתקופת סקר הוצאות משק הבית (ממוצע 2016-2017), לתקופת הבסיס של המדד (ממוצע 2018), בהתאם לשינויי המחירים של סעיפי ההוצאה השונים בין התקופות הנ"ל. סך ההוצאות הכלולות בסל המדד, לאחר התאמת ההוצאות למחירי תקופת הבסיס, כלומר במחירי 2018, מסתכמות ב-16,204 ש"ח.

להלן משקלות קבוצות התצרוכת הראשיות בסל הקודם ובסל החדש. לפירוט לפי סעיפי צריכה משניים ראו [לוחות 1 ו-2](#).

לוח ב - משקלות קבוצות התצרוכת הראשיות במדד

משקלות החל מינואר 2019	משקלות החל מינואר 2017	קבוצה ראשית
1000.0	1000.0	סך הכל
143.07	137.21	מזון (ללא ירקות ופירות)
31.43	29.38	ירקות ופירות
241.26	249.58	דיור
91.31	93.70	תחזוקת הדירה
36.47	36.94	ריהוט וציוד לבית
30.62	32.38	הלבשה והנעלה
56.80	58.27	בריאות
111.86	118.68	חינוך, תרבות ובידור
202.65	193.44	תחבורה ותקשורת
54.53	50.42	שונות

תקופת הבסיס של המדד המעודכן וקישורו למדד הקודם

כתקופת הבסיס של המדד המעודכן נקבעה כאמור שנת 2018 = 100.0 נקודות. ניתן לקשר את המדד המעודכן למדד הקודם על בסיס 2016 = 100.0, על ידי הכפלת המדד המעודכן, במקדם קשר. מקדם הקשר שווה למדד הממוצע בשנת 2018 על בסיס 2016, מחולק ב-100.

לוח ג - מקדמי הקשר של המדד הכללי וקבוצותיו הראשיות

1.010	המדד הכללי
1.005	מזון (ללא ירקות ופירות)
1.041	ירקות ופירות
1.039	דיור
1.017	תחזוקת הדירה
0.947	ריהוט וציוד לבית
0.927	הלבשה והנעלה
1.014	בריאות
1.005	חינוך, תרבות ובידור
0.996	תחבורה ותקשורת
1.008	שונות

מדד המחירים לצרכן לחמישונים של משקי בית, לפי הכנסה פנויה לנפש סטנדרטית

בסקרי הוצאות משק הבית לשנים 2016-2017 שמוצגים שימשו כבסיס לקביעת סל התצרוכת של המדד, סוכמו הוצאות התצרוכת של משקי בית בקבוצות אוכלוסייה חלקיות, בהתאם לחמישוני ההכנסה הפנויה לנפש סטנדרטית. כך סוכמו ההוצאות המתייחסות ל-20% מכלל משקי הבית שהכנסתם לנפש היא הנמוכה ביותר, הוצאות ל-20% ממשקי הבית שהכנסתם לנפש היא הגבוהה ביותר וכך לגבי חמישון הביניים של ההכנסות.

ההכנסה הפנויה לנפש סטנדרטית נקבעה כמאפיינת את רמת חייו של משק הבית מהשיקולים האלה:

הכנסה פנויה היא זו שעומדת לרשות משק הבית והינה מקור להוצאות תצרוכת;

הכנסה לנפש: על ידי ההתייחסות להכנסה לנפש מנטרלים את השפעת גודל משק הבית (המקורות שעומדים לרשות כל אחד מבני משק הבית קטנים ככל שמשק הבית גדול יותר);

הכנסה לנפש סטנדרטית: כל תוספת של נפש מגדילה את ההוצאות לתצרוכת בסכום הולך וקטן (קיימים יתרונות לגודל כאשר מספר הנפשות במשק הבית גדל).

בלוח 3 מפורטים משקלות תקופת הבסיס של הקבוצות הראשיות והקבוצות בחמישוני ההכנסה השונים. כפי

שניתן לראות, קיימים הבדלים ניכרים בדפוסי הצריכה בין הקבוצות. כך למשל, בסעיף המזון (ללא ירקות ופירות) מסתכמת ההוצאה של החמישון התחתון ב-18.9%, בחמישון האמצעי היא יורדת ל-14.1% ובסל

התצרוכת של החמישון העליון היא מגיעה ל-12.2% בלבד. לעומת זאת, בסעיף תחבורה ותקשורת מסתכמת

ההוצאה של החמישון התחתון ב-14.1% בלבד מסך ההוצאה, בחמישון האמצעי היא עולה לכ-19.1%

ובחמישון העליון היא מגיעה ל-24.5%.